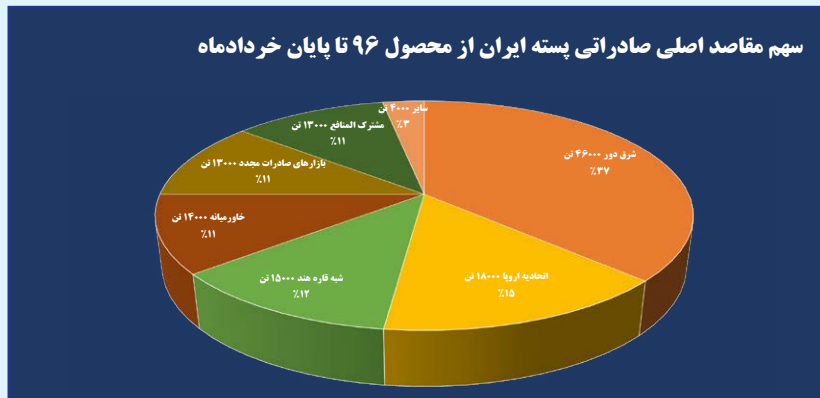

در نشست مجمع عمومی انجمن پسته ایران تحلیل شد:

بازارهای پسته ایران

بررسی وضعیت بازار جهانی پسته ایران یکی از برنامه‌های نشست مجمع عمومی انجمن پسته ایران بود که در ۲۸ تیرماه سال جاری برگزار شد. در ادامه جزئیات بحث‌های صورت گرفته در این برنامه آورده شده است.

علی قاسم‌علیزاده - با توجه به افزایش قیمت‌ها در دو سه ماه اخیر خوب است که وضعیت تولید و بازارها را بررسی کنیم. در مورد تولید پسته عمده بحث‌ها روی تولید پسته ایران و آمریکا به عنوان مبنای تولید پسته جهانی است.

ما همیشه یک مانده محصول معقولی داشته‌ایم و خیلی مانده زیادی نداشته‌ایم که نگرانی از بابت فروش نرفتن پسته وجود داشته باشد.

آقای صالحی دلیل این که سهم آمریکا بیشتر بوده است را چه می‌دانید؟

محمد صالحی - با اینکه پسته آمریکایی از پسته ایرانی گران‌تر است، اما فروش بیشتری داشته‌اند. آمریکایی‌ها برنامه‌ریزی مدونی در این بازار دارند و من فکر می‌کنم مهم‌ترین دلیلی که باعث شده آمریکایی‌ها بهتر پسته‌شان را بفروشند این است که به نماینده‌هایش و کسانی که پسته آمریکایی می‌خرند، تضمین می‌دهد که ما اجازه نمی‌دهیم قیمت پسته‌ای که شما می‌فروشید پایین‌تر بیاید. حتی این اطمینان را به مشتریان عمده‌شان می‌دهند که قیمت پسته‌ای که شما از ما می‌خرید حتماً بالا خواهد رفت و این خیلی امتیاز مهمی برای خریداران پسته آمریکا در چین محسوب

می‌شود.

علی قاسم‌علیزاده - مساله دیگر درباره فروش بهتر پسته آمریکایی در چین، متعهد بودن آمریکایی‌ها به قراردادهایشان است و این موضوع در خریدار چینی یک اطمینان به وجود می‌آورد. خریداران چینی برای برشته کردن و بسته‌بندی پسته و قرارداد بستن با سوپرمارکت‌ها نیاز به اطمینان در تحویل کالا سر موعد مقرر و ثبات و یکنواختی در استاندارد محصول دریافتی‌شان دارند. از این منظر آمریکایی‌ها خیلی راحت‌تر می‌توانند نیاز مشتری چینی را برآورده کنند. این باعث می‌شود که خریدار چینی قید تنی ۴۰۰، ۵۰۰ دلار را بزند و ترجیح بدهد که پسته آمریکا را بخرد. البته اینکه محصول آمریکایی‌ها نسبت به ما بیشتر بوده هم مزید بر علت است. آقای فرج الهی در مورد بازار اروپا توضیح می‌دهید؟ یک روزی حدود ۹۰ هزار تن پسته ایرانی به اروپا می‌رفته که الان به ۱۸ هزار تن

رسیده و سهم ما در این بازار از آمریکا خیلی کمتر و نزدیک به ۳۰ درصد از مجموع پسته وارداتی به اتحادیه اروپا است.

علیرضا فرج الهی - ببینید حکایتی که ما در بازار چین داریم در بازار اروپا هم به همین نحو است با این اختلاف که در بازار اروپا به خاطر وجود سخت‌گیری‌های کیفی، شاید بحث عدم اطمینان از محصول ارسالی از سمت ایران خیلی مطرح نباشد. در بازار اروپا بحث عدم اعتماد از لحاظ کیفیت وجود ندارد، اما از لحاظ کمیت و زمان تحویل ما هیچ وقت نمی‌توانیم نیاز آنها را برآورده کنیم. سبک و سیاق اروپایی‌ها در خرید پسته عمدتاً به سمت خریدهای قراردادی و حجم‌هایی است که ما عملاً توانایی پاسخ‌گویی به نیاز آنها را نداریم و این باعث می‌شود سهم عمده‌ای از بازار را از دست بدهیم.

علی قاسم‌علیزاده - طبق گفته آقای فرج الهی صادرکننده ایرانی نمی‌تواند یک قرارداد بزرگ با یک شرکت اروپایی ببندد.

محمد وثوقی - در گذشته شرکت تعاونی پسته می‌توانست پسته را یک جا جمع کند و قرارداد بلندمدت ببندد، اما امروز تعدد صادرکنندگان باعث شده افراد به صورت تک‌تک و با قدرت خرید کمتر وارد بازار شوند و نتوانند قراردادهای سنگین ببندند.

سید محمود ابطحی - ببینید! سال ۷۶ مساله افلاتوکسین بیش آمد و پسته ایران تحریم شد. در سال قبل از وقوع این تحریم حدود ۹۰ هزار تن پسته از ایران به اروپا رفته بود. بعد از مدتی تحریم برداشته شد و سخت‌گیری‌ها کم شد، ولی صادرات به بازار اروپا هیچ‌وقت به قبل از سال ۷۵ برنگشت. شرکت تعاونی هم که تا

تخمین تولید، مصرف، صادرات و مانده محصول ۹۶

پسته خشک یا پوست ایران (۱۰۰۰ تن)

تا پایان خرداد ماه

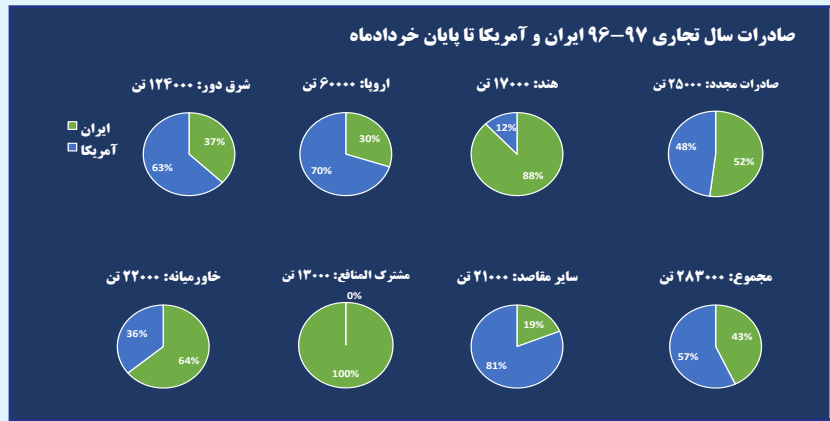
میانده محصول از سال قبل	۳
کل تولید ۹۶	۲۲۵
جمع محصول در دسترس	۲۲۸
مصرف داخلی	۳۹
صادرات	۱۲۳
اصلاح ناشی از پوست مغز و مغز سبز	۱۸
کل مصرف	۱۸۰
اضافه محصول پایان دوره	۴۸

است. آیا با شرایط فعلی وضعیت مصرف داخل همان‌طور خواهد ماند؟

سید محمود ابطحی - من فکر می‌کنم تا عید، همان نسبت ۲۰ درصد از تولید صدق می‌کرد، ولی بعد از عید مصرف داخل خیلی پایین آمده و تقاضایی برای مصرف داخل نیست. ما در انجمن تلاش کردیم که شخصی را بیآوریم تا برآورد درستی از مصرف داخل به ما بدهد و مقدمات این کار را هم فراهم کردیم، اما چون امسال یک سال استثنایی است این کار را انجام ندادیم.

علی قاسم علیزاده - آقای محمد میرزائی‌ان به کشورهای مشترک المنافع که عمدتاً شامل روسیه می‌شود فقط از ایران ۱۳ هزار تن پسته صادر شده‌است و پسته‌های از آمریکا به دلیل تحریم‌ها نرفته‌است. نظر شما درباره این بازار چیست؟

محمد علی محمد میرزائی‌ان - بازار روسیه بازار نسبتاً بزرگی است و ویژگی‌های خاص خودش را دارد. اگر پسته بخواهد مستقیم به روسیه برود تعرفه ۲۳ درصد، ۱۸ درصد و ۵ درصد به آن تعلق می‌گیرد. عمدتاً پسته ایران از طریق قزاقستان وارد روسیه می‌شود. حدود ۶ ماه است که تعرفه‌های قزاقستان هم افزایش یافته و پسته از طریق ارمنستان می‌رود. البته چند شرکت محدود در روسیه دفتر دارند و تهاتر انجام می‌دهند؛ پسته می‌برند و چوب برمی‌گردانند. روس‌ها قبلاً پسته طبیعی خندان مصرف می‌کردند، اما دو سالی است که به دلیل کاهش ارزش روبل در مقابل دلار قیمت بالاتر است و نمی‌توانند پسته طبیعی خندان بخرند. بازار روسیه نسبت به چین کیفی‌تر است، اما از آنجایی که ۵۰ تا ۶۰ درصد بازار دست تاجیک‌ها است، برای کسب سود بیشتر پسته‌های طبیعی خندان کمتری وارد می‌کنند.

است و پسته‌های درجه یک ایران را می‌برند و یک قشر خاصی قابلیت خرید این پسته را دارند. فکر می‌کنید نباید تبلیغاتی بشود و پسته متوسط وارد هند بشود و مصرف آن را بالا ببریم تا قشر متوسط اقتصادی در هند هم مصرف‌کننده بشود؟

حسین نظری - در هند تضاد طبقاتی خیلی شدید است. در هند یک قشری بسیار ثروتمند و یک قشری بسیار فقیر هستند. آمریکایی‌ها چند سال قبل به همین مینا به بازار هند رفتند، ولی موفق نشدند.

کاوه آگاه - آیا واقعیت دارد که چینی‌ها روی پسته آمریکا تعرفه گذاشته‌اند؟

علی قاسم علیزاده - طبق گفته یکی از تولیدکنندگان پسته آمریکا، تعرفه‌ای که چینی‌ها روی پسته آمریکا گذاشتند به ۴۵ درصد رسیده‌است. همچنین مشکلی که پسته آمریکا برخورداره این است که در پسته‌شان کرمی پیدا شده‌است که داخل مغز پسته است و از نظر ظاهر پسته قابل رویت نیست که دستگاه یا کارگر بتواند پسته‌های آفت زده را جداسازی کند و مردودی پسته‌های آمریکایی به ۲۰ درصد رسیده‌است.

کاوه آگاه - سال‌های گذشته گفته می‌شد مصرف داخلی پسته ایران ۲۰ درصد از تولید

سال ۸۰ فعال بود دیگر نتوانست آن حجم که قبل از سال ۷۵ به اروپا می‌فرستاد را بفروشد. علت این بود که سر مساله افلاتوکسین در اروپا خیلی صدمه خورد و پسته جای خودش را نگرفت. البته من منکر این نیستم که اگر شرکت قدرتمند دیگری بود که می‌توانست پسته در حجم بالا بخرد و به قراردادهایش در قبال اروپایی‌ها عمل کند ما می‌توانستیم در این بازار موفق باشیم. تا آنجایی که من می‌دانم آمریکایی‌ها هم آنقدر که فکر می‌کنید در بازار اروپا موفق نبوده‌اند و به خواسته‌هایشان نرسیده‌اند.

علی قاسم علیزاده - بازار بعدی بازار هند است و ۱۷ هزار تن پسته از ایران به این مقصد صادر شده و سهم ایران ۸۸ درصد و آمریکا ۱۲ درصد بوده‌است. آقای نظری در این باره توضیح می‌دهید؟

حسین نظری - بازار هند بر خلاف چین یک بازار کیفیت محور است. پسته‌های باکیفیت اکبری و احمدآقایی بخاطر سفیدی پوستش مصرف زیادی دارد. اما آمریکایی‌ها امسال نسبت به سال‌های گذشته بیشتر به این بازار وارد شده‌اند، چون ما مشکل در تأمین و قیمت داشتیم. همچنان تقاضای هندی‌ها برای پسته ایرانی بالا است؛ هند بازار بزرگی است و پسته‌های باکیفیت پایین را اصلاً نمی‌خرند.

علی قاسم علیزاده - هندی‌ها به طعم و سفیدی پسته ایرانی خیلی اهمیت می‌دهند. تنها پسته‌ای که در هند گران‌تر از پسته آمریکا فروش می‌رود پسته احمدآقایی است. با اینکه آمریکایی‌ها برای فروش پسته‌شان در هند خیلی تبلیغ کرده‌اند، اما احمدآقایی حرف اول را می‌زند. با رشد اقتصادی که این کشور دارد، بازار پسته هم روبه رشد است.

فاطمه نظری - هند یک کشور پرجمعیت

پیش بینی محصول پسته خشک در پوست ایران و آمریکا

(۱۰۰۰ تن)

	۹۷-۹۸				۹۶-۹۷			
	میانگین محصول از سال قبل	میانگین محصول از سال قبل	کل تولید	میانگین محصول از سال قبل	میانگین محصول از سال قبل	کل تولید	میانگین محصول از سال قبل	
ایران	۳۵	۳۵	۵۵	۳۵	۲۲۸	۲۲۵	۳	
آمریکا	۴۳	۴۳	۴۳۷	۴۳	۳۹۰	۲۷۵	۱۱۶	
مجموع	۷۸	۷۸	۴۹۲	۷۸	۶۱۸	۵۰۰	۱۱۹	